

Οι φιλολογικές σπουδές προϋποθέτουν βαθύτατο φιλοσοφικό στοχασμό· το κίνημα τούτο του στοχασμού αναπτύχθηκε στην Ευρώπη· είναι ο στοχασμός βοηθός στο να διαμορφώσουμε το κριτήριο για την ιστορική ανασκόπηση των φιλολογικών σπουδών στον τόπο μας· να κάνουμε συνειδητές τις αξίες του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού· να τις αφομοιώσουμε και να τις μετουσιώσουμε με πραγματιστική οπτική γωνία σε σημερινές αξίες, με τις οποίες θα βελτιώσουμε τη σύγχρονη πνευματική και καλλιτεχνική μας υπόσταση.

Οι φιλολογικές σπουδές είναι του πολιτισμένου ανθρώπου γνωστική και μορφωτική ανάγκη· γίνεται μελέτη τού περιεχομένου για την εξακρίβωση, την ανασκόπηση, την αξιοποίηση και μεταξίωση στο ιστορικό γίνεσθαι. Η οντότητα τούτη γεννήθηκε κι έζησε σε ορισμένη τοπική περιοχή και χρονική περίοδο της ανθρώπινης ιστορίας: στην αρχαία Ελλάδα και Ρώμη. Μορφοποιήθηκε στο σχήμα των φιλολογικών σπουδών κατά την αλεξανδρινή περίοδο· συνέχισε να διατηρεί το οργανικό στοιχείο της στη ζωή των ανθρώπων του Βυζαντίου, να καλλιεργείται συνάμα σαν στοιχείο μορφωτικό που έπρεπε να διατηρηθεί ως ανάγκη και ως ιστορική ενίσχυση. Από το Βυζάντιο πέρασε σε άλλες ηπείρους, όπου οι άνθρωποι διέκριναν πως τα περασμένα ζουν μέσα στα τωρινά και το σήμερα παίρνει τη ζωή από το χθες. Έτσι οι κλασικές σπουδές έγιναν αναβίωση κι επιβίωση.

Η αναβίωση είναι συνειδητή στροφή στο παρελθόν, με σκοπό να καταλάβουμε το νόημά του και συν-ακόλουθα να το κάνουμε κανόνα της σύγχρονης ζωής. Με την επιβίωση η χθεσινή ζωή μετουσιώνεται οργανικά στο σήμερα. Το παρελθόν τούτο είναι *τὸ τί ἦν εἶναι* που αναζητούσε ο Αριστοτέλης· είναι ο Λόγος που δήλωσε με σοφή έμπνευση ο Ευαγγελιστής Ιωάννης.

Της αναβίωσης, της συνειδητής δηλαδή ιστορικής μνήμης, ιδιαίτερη μορφή είναι οι ανθρωπιστικές σπουδές: απαραίτητη και γνωστική ανάγκη για τη σημερινή ζωή, να γνωρίσουμε και ν' αφομοιώσουμε και να ξαναζήσουμε δημιουργικά τις αξίες, πνευματικές και ηθικές, του αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού πολιτισμού.